

Σύνδεσμος Φυλακισθέντων και Εξορισθέντων Αντιστασιακών 1967 - 1974

22 Ιουλίου 2020

Ο Γιώργος Φαρσακίδης, ο κομμουνιστής, ο αγωνιστής εικαστικός, ο μαχητής του ΕΛΑΣ, ο αντιδικτατορικός αγωνιστής, που πέρασε 16 χρόνια από τη ζωή του σε φυλακές και εξορίες, «έφυγε» από τη ζωή σε ηλικία 94 ετών.

Τον Γιώργο Φαρσακίδη, πολλοί τον γνωρίσαμε στους τόπους εξορίας, στη Γυάρο και το Λακκί της Λέρου, σαν συγκρατούμενό μας.

Άλλοι πάλι και ειδικά οι νεότεροι τον γνωρίσαμε μέσα από το έργο του. Το αστείρευτο εικαστικό του έργο. Το έργο που είχε διεθνή απήχηση και έδωσε στον δημιουργό του πολλές τιμητικές διακρίσεις.

Με το έργο του, ο Γιώργος Φαρσακίδης, καταγράφει όχι μόνο την πολυτάραχη ζωή του, μια ζωή με αγώνες και θυσίες αλλά **“ για να ανθρωπέψει ο άνθρωπος”** και τη ζωή χιλιάδων αγωνιστών της Εαμικής Εθνικής Αντίστασης και των αγωνιστών του αντιδικτατορικού αγώνα. Φωτίζει πλευρές της πρόσφατης ιστορίας της χώρας μας.

Ο Γιώργος, δεν ήταν ο καλλιτέχνης που κατέγραφε τη ζωή και τους αγώνες των άλλων. Δεν ήταν απλά ο παρατηρητής και καταγραφέας της ιστορίας. Πολέμησε με το όπλο στο χέρι τους Βούλγαρους και Γερμανούς κατακτητές μέσα από τις γραμμές της ΕΠΟΝ και του ΕΛΑΣ και τραυματίστηκε σοβαρά σε δυο μάχες.

Η απελευθέρωση της χώρας από τους Γερμανούς τον βρίσκει να αναρρώνει, μετά από πρόσφατο τραυματισμό του, στο Νοσοκομείο. Εκεί ξεκινά ο νέος Γολγοθάς για τον Γιώργο.

Για τη συμμετοχή του στην Εθνική Αντίσταση μέσα από τις γραμμές του ΕΑΜ και του ΕΛΑΣ, συλλαμβάνεται και εξορίζεται στη Γυάρο και στη Μακρόνησο. Το τι πέρασε αυτός και οι σύντροφοί του, στα χρόνια της εξορίας, το έχει καταγράψει με το έργο του.

Με την επιβολή της στρατιωτικής δικτατορίας, στις 21 Απρίλη του 1967 ο Γιώργος Φαρσακίδης συλλαμβάνεται εκ νέου και εξορίζεται και πάλι στη Γυάρο αρχικά και το Λακκί της Λέρου μετέπειτα.

Η πρώτη γνωριμία του Γιώργου με την ξυλογραφία έγινε το 1949 - '50 στο "Σύρμα" των πολιτών στο ΑΕΤΟ - ΕΣΑΙ στο Μακρονήσι. Την τεχνική του, στη ξυλογραφία την τελειοποίησε τη 10ετία του 1950 στο Άη Στράτη. Στέλνοντας κάρτες, δηλώνουμε ότι ζούμε, ότι αντιστεκόμαστε, μας είπε κάποια στιγμή.

Από τη μεταπολίτευση και μετά ο Γ. Φαρσακίδης τυπώνει τα έργα του, συμμετέχει σε πολλές ατομικές και ομαδικές εκθέσεις. Εκδίδει πολλά βιβλία και λευκώματα τα οποία αποτυπώνουν πλευρές της πολυτάραχης ζωής του. Το έργο του περνά τα σύνορα της πατρίδας μας. Για τη μεγάλη αγωνιστική και καλλιτεχνική προσφορά του τιμάται με το ανώτατο Χρυσό Μετάλλιο της Σοβιετικής Επιτροπής Ειρήνης.

Το 1984, το βιβλίο του «Η Πρώτη Πατρίδα» πήρε το πρώτο βραβείο της Εταιρείας Ελλήνων Λογοτεχνών.

Συμμετέχει σε πάρα πολλές εκδηλώσεις ως ομιλητής. Άλλες φορές τα έργα του διακόσμησαν το χώρο των εκδηλώσεων.

Σε εκδήλωση του "ΣΦΕΑ 1967-1974" στο Επταπύργιο στις 28/4ου/2009 με τίτλο: «Η τέχνη άνθιζε και στους τόπους εξορίας», ο Γιώργος Φαρσακίδης περιγράφει πώς ζωγράφισε τον πίνακα με "την ανεμώνη πίσω από το συρματόπλεγμα".

« Ήταν το 1970, και "στη γωνιά του ιατρείου (του στρατοπέδου στο Λακκί της Λέρου) στεκόταν μια εθελόντρια ερυθροσταυρίτισσα νοσοκόμα. Δίπλα στο συρματόπλεγμα που ζώνει τον αυλόγυρο, ένας μάλλον ηλικιωμένος κρατούμενος προσπαθεί από ώρα μ' ένα σκουπόξυλο να φτάσει κάτι πίσω από το σύρμα. Η νοσοκόμα αθέατη, όλο περιέργεια, παρακολουθεί. Ο κρατούμενος έφυγε, για να γυρίσει σε λίγο μ' ένα καλάμι. Το στερέωσε στο σκουπόξυλο και ξανάρχισε την προσπάθεια και, τελικά, τραβώντας το πίσω, έλαμψε από χαρά. 'Δεν κρατήθηκα', μου 'λεγε αργότερα με βουρκωμένα μάτια η αδελφή, 'έτρεξα να κρυφτώ στο δωμάτιο και ξέσπασα σε λυγμούς. Στην άκρη του καλαμιού κρεμόταν ένα

λουλουδάκι, μια ανεμώννα. Το καταλαβαίνεις; Τόση προσπάθεια για ένα λουλούδι! Φυσικά, πού μπορούσε να είναι αλλού τόσο πολύτιμο το νερό, όσο στην κόλαση', συμπλήρωσε στοχαστικά». Αυτό το λουλούδι πίσω από το συρματοπλέγμα είναι και ο πίνακας που έγινε η αφίσα της εκδήλωσης.

Ο Γιώργος Φαρσακίδης έζησε «**Ορθοστατών και ορθοβαδίζων**» μέχρι τέλους.

Ήταν δραστήριο μέλος του ΣΦΕΑ και συμμετείχε σε όλες του τις εκδηλώσεις με την παρουσία του και τις παρεμβάσεις του.

Ο Γιώργος Φαρσακίδης ήταν μέλος του Τμήματος Χαρακτικής του ΕΕΤΕ (**Επιμελητήριο Εικαστικών Τεχνών Ελλάδος**). Συμμετείχε στην 30μελή αντιπροσωπεία του ΕΕΤΕ το 1999, κατά τη διάρκεια των αεροπορικών βομβαρδισμών του ΝΑΤΟ κατά της Σερβίας, στο ταξίδι αλληλεγγύης και συμπαράστασης του ΕΕΤΕ στο βομβαρδιζόμενο λαό».

Υπηρέτησε με σεμνότητα το αντιπολεμικό - αντιιμπεριαλιστικό κίνημα της χώρας μας, συμβάλλοντας στην ανάπτυξη της δράσης της ΕΕΔΥΕ, ενώ ήταν από τους πρωτεργάτες του περιοδικού "Δρόμοι της Ειρήνης". Διετέλεσε, επίσης, μέλος του Εθνικού Συμβουλίου της ΕΕΔΥΕ.

Ήταν μέλος της ΚΟΒ Εικαστικών της ΤΟ Καλλιτεχνών της ΚΟ Αττικής του ΚΚΕ. Όσο του το επέτρεπαν οι δυνάμεις του συμμετείχε σε δραστηριότητες του ΚΚΕ.

«Μια ζωή και για πάντα, πλάι στην πιο ζωογόνα πηγή της ελληνικής κοινωνίας, το ΚΚΕ», είχε αναφέρει σε μια τελευταία δήλωσή του. «Είναι μια ζωή την οποία ποτέ δε θα 'θελα ν' αλλάξω. Όπως δεν άλλαξα και την πίστη μου κι ας απομυθοποιήθηκαν κάποια πράγματα. Το ιδανικό παρέμεινε το ίδιο. Ο Λένιν έλεγε ότι κομμουνιστής είναι εκείνος που συμβάλλει, ώστε να προωθήσουμε, έστω κι ένα βηματάκι, προς την επανάσταση. Ούτε μεγάλα λόγια, ούτε εξάρσεις. Απλώς, πρακτικά, να συμβάλλεις με ένα μικρό λιθαράκι. Αυτό που μπορεί να προσφέρει ο καθένας. Για μένα οι ιδέες του σοσιαλισμού συνοψίζονται στη φράση "να ανθρωπέψει ο άνθρωπος". Για μένα θα υπάρχει πάντα η "Ιθάκη" μου, η ιδεολογία μου. Ποτέ δε θα 'θελα να κάνω συμβιβασμό, να κάνω πίσω, να αρνηθώ. Αυτό ποτέ δε θα το κάνω».

Έτσι θα σε θυμόμαστε, αγαπημένε μας αγωνιστή, αγαπημένε μας σύντροφε, ανθρώπινο, δημιουργικό, αλύγιστο, «Ορθοστατών και ορθοβαδίζων». Καλό σου Ταξίδι.

Έργα του:

- (2020) Η καινούργια πατρίδα, Σύγχρονη Εποχή
- (2007) Του έρωτα και της μοναξιάς, Τυποεκδοτική Α.Ε.
- (2006) Σα βγεις στον πηγαιμό για την Ιθάκη..., Τυποεκδοτική Α.Ε.
- (2005) Ένδεκα ημέρες και τρεις χρονιές του Εμφυλίου, Νησίδες
- (2004) Ιαματικά ψεύδη και βέβηλες προσεγγίσεις, Σύγχρονη Εποχή
- (1994) Τόποι εξορίας

Μακρόνησος [κείμενα, ζωγραφική]

Συμμετοχή σε συλλογικά έργα

- (2009) Δεσμώτες της Χούντας: 7.840 ονόματα, Ελευθεροτυπία

Λοιποί τίτλοι

- (2008) Ομήρου Ιλιάδα, Τυποεκδοτική Α.Ε. [επιμέλεια]

Για το Διοικητικό Συμβούλιο του «Σ.Φ.Ε.Α. 1967-1974»

*Η πολιτική τελετή αποχαιρετισμού του Γιώργη Φαρσακίδη θα γίνει αύριο Πέμπτη 23 Ιουλίου στις 7.00 μ.μ. στο αίθριο του Δημαρχείου Θεσσαλονίκης.